

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vít'az

Ročník 8
Február 2007
Číslo 2

Uvidia,
koho prebodli

Uvidia, koho prebodli

To je biblická téma, v duchu ktorej sa nesie tohtoročne pôstne uvažovanie. Pôstne obdobie je tým najvhodnejším časom na to, aby sme sa spolu s Máriou a milovaným učeníkom Jánom naučili zotrvať pri tom, ktorý na kríži obetoval svoj život za celé ľudstvo. V tomto čase pokánia a modlitby obráťme svoj zrak na ukrižovaného Krista, ktorý na Kalvárii naplno zjavil Božiu lásku.

V tajomstve kríža sa naplno zjavuje neobmedzená moc milosrdenstva nebeského Otca. Za znovuzískanie lásky svojho stvorenia zaplatil najvyššou cenou: krvou svojho jednorodeného Syna. Smrť, ktorá bola pre prvého Adama znamením krajnej osamelosti a bezmocnosti, sa takto zmenila na najvyšší skutok lásky a slobody nového Adama. Preto možno s Maximom Vyznávačom oprávnené povedať, že Kristus „zomrel takpovediac božsky, lebo sa sám rozhodol zomrieť“. Či jestvuje „bláznivejšia láska?“

Pohliadnime na prebodnutého Krista na kríži! On je tým najvzrušujúcejším zjavením Božej lásky. Na kríži sám Boh úpenlivo prosí o lásku svojho stvorenia: žízní po láske každého z nás! Apoštol Tomáš spoznal Ježiša ako svojho „Pána a Boha“, keď vložil ruku do rany v jeho boku. Neprekvapuje nás, že mnohí svätí našli najdojímavejší výraz tajomstva tejto lásky v Ježišovom Srdci. Odpoveď, ktorú Pán od nás úpenlivo žiada, spočíva v tom, aby sme prijali jeho lásku a nechali sa ním pritiahnúť. Prijatť jeho lásku však nestačí. Taká láska si vyžaduje primeranú odpoveď, ako aj následné úsilie o jej sprostredkovanie ďalším: Kristus „ma priťahuje k sebe“, aby sa so mnou spojil, aby ma naučil milovať bratov a Ľestry svojou láskou.

Pohliadnime s dôverou na Ježišov zranený bok, z ktorého vyšla „krv a voda“. Prežívajme pôstne obdobie ako „eucharistický“ čas, v ktorom keď prijímame Ježišovu lásku, učíme sa ju šíriť navôkol každým svojím gestom a slovom. Kontemplovanie toho, „koho prebodli“, nás povedie k otvoreniu srdca pre druhých a k spoznaniu zranení, ktorými bola poznačená dôstojnosť ľudskej osoby.

Nech je pôstna doba pre každého kresťana novou skúsenosťou Božej lásky darovanej nám v Kristovi, lásky, ktorú každým dňom musíme aj my odovzdávať blížnym, predovšetkým tým, ktorí najviac trpia a najviac ju potrebujú. Len tak môžeme dosiahnuť plnú účasť na radoosti Veľkej noci.

*spracované poslanstvo
Svätého Otca Benedikta XVI.
na pôstne obdobie 2007*

Pôst

*Kto sa postí a zostáva pyšný,
nepochopil podstatu pôstu.*

*Pravý pôst
vždy*

*vedie človeka k pokore
Anzelm Grün*

snímka: M. Magda

OBSAH**ÚVODNÍK**

Uvidia, koho prebodli 2

Ó, klinec krvavý 3

KATECHÉZA

Neviniatka v pohároch 4

ROZHOVOR

Vdp. Milan Bednárík 5

ZNAKY A SYMBOLY OKOLO NÁS

Znak spásy 7

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Ja, moje dieťa 8

Kult tela 9

Sme svedkami času 11

Slávnosť kňazstva 12

SPEKTRUM MLADÝCH

Príhodný je čas 13

Optimisti žijú dlhšie 14

Deň sv. Valentína 15

Trampoty v manželstve 16

Prehľad bohoslužieb 18

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Meditačná: M. Magda ml.

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

Mgr. Oliver Székely s kolektívom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda**Kontakty:**

Telefón: 051/791 62 35; 791 61 16

www.vitaz.rimkat.sk**e-mail:**vitaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk**Redakcia si vyhradzuje právo úprav
textov.**

snímka: M. Magda ml.

Ó, klinec krvavý

Ó, klinec krvavý, si celá alej krásy:
krv, bolesť, rozkoše a stará rajska hudba;
moja láska smutná bozkáva ti vlasy,
z ktorých bolesť vane, sen i moja sudba ...

Ó, klinec krvavý, si hĺbkou lásky tajov;
albatros zo snov utkaný a svedok našich májov:
bols' nemým slovom našich srdc a rečou našich bájí,
len sýtosť tvoja hovorí, čo všetko v sebe tají.

V idylách tvojich pokorných a v tóni nežných čarokrás
sme pili víno poznania i ťažký smútok hodokvas.
Ó, vráť nám, klinec krvavý, čo bolo iba, iba raz ...:

to vykúpenie z bolesti, čo láska v sebe nosí,
tú KRÁSU SLZY NAJKRAJŠEJ, čo za mňa ronil ktosi,
čo v tvojich listoch doznieva jak tichá pieseň rosy.

Mikuláš Šprinc

25. marec - Deň počatého života

Neviniatka v pohároch

Šestnásťročná študentka strednej zdravotníckej školy, ktorá si vytvorila názor na potraty ako väčšina ľudí na základe bežne dostupných, ale jednostranných informácií, tento názor radikálne zmenila po svojej otrasnej skúsenosti, o ktorej napísala nasledujúci text:

Operačná sála a gynekologické kreslo. Tím lekárov a sestier. Pri stene štyri vylakané žiačky, ktoré sa prišli pozrieť, čo to vlastne je tá interrupcia. Medzi nimi stojím aj ja. Práve sa začína. Lekár komentuje, čo robí. Hovorí nám priamo, nech sa pripravíme na otras, že to nie je nič príjemné. Ide o klasickú interrupciu. Lekár násilím rozširuje kŕčok maternice – vykonáva tzv. dilatáciu. Ústie maternice totiž musí rozšíriť natoľko, aby sa kyreta dostala dovnútra. Potom berie nástroj a do pripravenej nádoby začína vytekať krv.

Vtom ma niekto chytí za rameno. Otočím sa a vidím, že mojej kolegyni, ktorá je sama v treťom mesiaci tehotenstva je zle a zvolna padá na zem. Pomaly ju berieme, či skôr odnášame. Ideme do druhej sály. Chvíľu sedíme a moju pozornosť upútajú dve nádoby zakryté rúskom. Idem, odkryjem jednu a – zatmie sa mi pred očami. Vidím dva poháre od detskej výživy a v nich dve maličké deti. Beriem jeden pohár a pozerám sa doň proti svetlu. Trasie sa mi ruka, trasiem sa celá. Ten drobček má rúčky i nožičky, rozoznávam oči, uši, ústa, poznávam, že je to chlapček. Čo to hovorím: to už nie je a nikdy nebude chlapček! Niekoľko ho zabí! Nemohol sa ubrániť. Teraz je už iba neživý preparát, učebná pomôcka

naložená v roztoku. Zastavil sa mi dych. To sa už ale pýta moja zvedavá tehotná kamarátka, čo je to tam. Prikrývam rýchlo oba poháre. Nesmie to vidieť. Usadím ju na chodbu, rozhodujem sa, potom sa vraciam na sálu.

Vchádzam a pýtam sa, kde sú moje dve spolužiačky. Museli odísť, nevydržali. Obom nie je do reči. Sestra má podivne smutný hlas a uhýba pohľadom. Idem na svoje miesto, odkiaľ môžem veľmi dobre vidieť všetko, čo lekár robí. Bojím sa pozrieť. Potom ..., vidím plno krvi, tkanivo a v miske niečo, čo ešte pred chvíľou bolo dieťaťom. Vidím telíčko roztrhané na kúsky, malé ručičky, bruško, nôžky. Počujem lekára, ktorý stojí blízko pri mne ako konštatuje, že srdiečko dieťaťa bolo ešte nejakú dobu v miske. Vidím smútok, bezprávie, nešťastie, sebeckosť. Otáčam sa k oknu a vidím zelenú záhradu a modré nebo.

Odrazu sa ku mne nakloní lekár, ktorý po celú dobu operáciu iba sledoval. Tichým hlasom mi hovorí: „Keby ste mohli vidieť cez brušnú stenu tej ženy alebo sledovali potrat na videu, sestra, zistili by ste, že dieťa presne vie o tom, čo sa s ním deje. Keď kyreta prenikne do maternice, dieťa sa bráni, uhýba, nechce zomrieť. Snaží sa uniknúť,

ale nie je kam. Je bezbranné. Musí umrieť.“

Pozerám naňho ako blázon. Chce ma ten človek snáď zničiť? Vari nevidí, ako mi je zo všetkého ťažko? Pozriem sa mu do očí a vidím, že nie sú ani zlé ani škododostné. Sú iba nesmierne smutné. A v tom je mi jasné: komu inému by to mal hovoriť, než nám, mladým dievčatám, ktorých sem každý deň prichádza na interrupciu – či už „mini“ alebo „normálnu“ – také množstvo? Odchádzam von. Na chodbe sedia moje tri spolužiačky. Oči sklopené, jedna pozerá „do blba“. Sadám si k nim. Mlčíme. Tak takto to teda je – vražda!

Prichádza lekár a snaží sa nás povzbudiť. Toto jednoducho nie je možné zahovoriť, prifarbiť alebo „obkecať“ – ako sa to robí na verejnosti. Tu to vidíme v celej pravde.

Dieťa predsa nehládalo život, nevynucovalo si ho. Ale keď mu ho už raz dám, patrí jemu a nikto na svete nemá právo mu ho vziať. A život – ako znie všeobecne uznávaná definícia a ako sme sa o tom presvedčili na vlastné oči – život nového človeka začína oplodnením. Tým okamihom začína život jedinečného a neopakovateľného jedinca so všetkými jeho právami. A právo na život je najzákladnejším zo všetkých ľudských práv.

(prevzaté, Fórum života 2/2006)

Možno budete potrebovať informácie o živote. Tu ich môžete nájsť:

www.forumzivota.sk - Nechať žiť je správna voľba.

www.ano.host.sk - Nezisková organizácia pre ochranu nenarodeného dieťaťa a pomoc budúcej matke.

www.lpp.sk - Líga pár páru. Aby manželské objatie bolo prežívané bez strachu z nečakaného tehotenstva v radosť a lásku

rodina.php5.sk - Portál venovaný tradičnej slovenskej rodine

www.babetko.sk - Všetko o deťoch a rodine.

Si tehotná? Potrebuješ pomoc? ZELENÉ ČÍSLO – 0800 120 024

Stretli sme sa na tohtoročnej odpustovej slávnosti sv. Valentína v Križovanoch. Pochádza zo susednej farnosti Široké a do Križovan priviedol katolícke spoločenstvo mladých ľudí v službe novej evanjelizácie. Žiariví a veselí mladí ľudia, ktorí osobným svedectvom svedčili o premene ich života, o ich naplnení po osobnom stretnutí sa s Kristom.

Duchovný otec Milan Bednárík, predstavený Koinonie Ján Krstiteľ z oázy v Zlatej Idke.

1. Na úvod by ste nám mohli predstaviť vašu komunitu.

Koinonia vznikla oficiálne 1. januára 1979 v Taliansku. Zakladateľom je katolícky kňaz argentínskeho pôvodu Ricardo Argañaras. Prišiel do Talianska v čase 2. vatikánskeho koncilu na štúdiá už ako kňaz. Poslali ho z Argentíny, pretože mal pred sebou sľubnú kariéru a bol synom generála. Počas koncilu ho zasiahol duch koncilu aj to všetko nové, čo na koncile vlastne vznikalo a to ho viedlo na inú cestu. Nechal cestu kariéry, diplomacie. Vyštudoval síce filozofiu a cirkevné právo, ale v 70. rokoch išiel na sever Talianska a tam žil v horách, v samote. Venoval dosť času modlitbe a pôstu a tak vlastne hľadal, čo ďalej. Vo svojom svedectve hovorí o jednom zážitku, keď po troch mesiacoch pobytu v horách v dolomitoch mu počas modlitby Boh hovoril v srdci: „*Dolina, do ktorej hľadiš, tam ťa privediem a tam budeš bývať ty aj bratia a sestry, ktorých ti ja pošlem.*“ A tak na severe Talianska v Kamparme vznikla prvá osada, my tomu hovoríme oáza, komunity Koinonie Ján Krstiteľ.

Začiatok Koinonie sa viaže oficiálne na 1. január, pretože práve vtedy kľučal Ricardo v Lorete v bazilike v tom domčeku, kde je napísané: „*Tu sa slovo stalo telom.*“ Hovorí: „Vtedy, keď som pozrel na ten nápis, tak mi Boh hovorí, že chce, aby toto dielo tak začalo, narodilo sa tu na tomto mieste.“ To bolo v Taliansku v Kamparme. Potom sa toto dielo rozšírilo aj na iné miesta. Šíril sa vlastne tak, že boli práve centrá, jadrá bratov, sestier, ktorí sa rozhodli žiť spolu ako zasvätení pre Božie kráľovstvo a prichádzali k nim, kde bývali - rodiny, mladí na rôzne stretnutia, na formáciu. Robili rôzne druhy záväzkov byť spolu v jednom spoločenstve. Je tomu tak dodnes, že také záväzky existujú. Tým, ktorí bývajú v oáze, hovoríme interní členovia komunity a tí, ktorí sú mimo oázy, žijú vo svete, v dedinách, v mestách, ale nesú tú myšlienku komunity, tak tým hovoríme externí členovia. Zodpovednému hovoríme pastier, čiže vykonáva duchovnú službu ako pastier hlavne v oáze, teda v spoločenstve interných, ale stará sa aj o externých členov.

Koinonia je z gréckeho slova a znamená spoločenstvo v Duchu Svätom. Na Slovensko prišlo vďaka komunite z Talianska. Boli tu pozvaní v máji roku 1994. V tom čase sa v mestskej hale konala konferencia a jej organizátori pozvali komunitu z Talianska, prišli a viedli to stretnutie. Bolo trojdňové a bol som tam v jeden deň tiež prítomný. Veľmi ma zaujímalo, čo to vlastne je ako nový prúd a veľmi sa to podobalo tomu, čo som kedysi žil ja v takýchto skupinách ešte v starých časoch, keď sme sa stretávali na modlitbách, organizovali také aktivity s mladými, schádzali sa po domoch aj cez leto. Aj keď som bol už v pastorácii v Košiciach, veľmi som zatúžil po tom, aby som o tom

vedel viac, čo to môže byť. A tak už v auguste 1994 som prvýkrát vycestoval do Talianska, aby som bol na aktivitách, ktoré tam robila komunita. Bol som v Ríme. Potom už v októbri 1994 prišiel zakladateľ komunity na Slovensko, v novembri urobili ďalšiu akciu, kurz, ktorý sa potom rozbehol po celom Slovensku - kurz Filip.

Rok 1995 bol vlastne už rok môjho odchodu z pastorácie a pobytu v Taliansku. Arcibiskup ma uvoľnil z pastorácie a vlastne bol som voľný na to, aby som to mohol ísť sám zakúsiť. Tá komunita je ako taká skúsenosť. Býval som s nimi na severe Taliansku v oáze v Kamparme viac ako rok. Bol to taký zvláštny čas pre mňa, čas skúsenosti so spoločenstvom aj s Bohom, úplne iný ako na fare, kde je veľa zhonu, veľa aktivít, kalendár plný, nabitý stretnutiami a povinnosťami. Tam som vlastne bol skoro rok bez aktivít, mal som čas na modlitbu, čas zastaviť sa, čas prerozmýšľať veci a dobre aj to nové, aj to, čo bolo každý deň hlavne v takom tichu alebo na modlitbe, najmä to nové, ktoré Boh chcel robiť, aby som tak mohol dobre prijať. Veľmi rád si na to spomínam.

V tom čase na začiatku môjho pobytu sa stala ešte jedna dôležitá udalosť. Do Talianska som išiel v júli

hneď po návšteve pápeža u nás. 25. augusta som mal tú milosť, že som bol na stretnutí s Jánom Pavlom II. v Castelgandolfo. Chytil mi ruku a spýtal sa ma, odkiaľ som a ja mu hovorím, že z Košíc. A on mi hovorí: „Teraz som tam bol.“ A ja mu hovorím: „Áno, boli sme tam spolu.“ My sme tam chystali program pred stretnutím na letisku. Takže takto sme spolu rozprávali, hovoril som mu aj o tých veciach s komunitou, to bolo tak na začiatku. Mali sme dom na Kostolianskej, tam sme vlastne začínali. Tak som mu fotografiu toho domu dal do ruky a on ju tak zobrať, požehnal ten dom a hovorí: „Musíš to robiť.“ Tak mi to tak vložil do srdca a to ma vlastne viedlo na tej ceste plnej novôt, ťažkostí aj prekážok ako také veľmi mocné, taký impulz na začiatku. Veľmi hlboko to zasiahlo moje srdce aj spojilo naše životy.

2. Ako sa komunita zakladala u nás na Slovensku?

Na Slovensku sa dejiny komunity viažu na jeden poľský pár a na jedného poľského kňaza Jána Kručinského. V tom čase, keď som ja odchádzal do Talianska, on prichádzal z Talianska tiež po formácii v komunite na Slovensko na moje miesto a on začal robiť akoby prvé kroky s tou skupinou, ktorá v Košiciach a v Prešove existovala a boli takými sympatizantmi komunity. Takže prvé stretnutia a prvé kroky komunity boli v Košiciach v rokoch 1995 a 1996 a odtiaľ vlastne v roku 1999 sme vykročili do Skleného. Čiže vytvorili sa akoby dve centrá okolo Prešova a Košíc v Zlatej Idke od toho roku 1995, 1996 a druhé centrum v strede Slovenska v roku 1999. Z týchto centier vlastne komunita robí tie svoje kroky, aktivity, operuje to do toho prostredia – zo Skleného na stredné a západné Slovensko a my máme tuná východné

Slovensko.

3. Koľko je vás v komunite?

Tuná na východnom Slovensku je nás asi 420, to znamená všetkých tých, ktorí sa hlásia ku komunite a sú členmi komunity. Tá druhá časť okolo Skleného, teda stredné a západné Slovensko, tam je asi 250 členov.

4. Čo je hlavným poslaním vašich misií?

Naša činnosť sa orientuje predovšetkým na mladých, čiže to je cieľová skupina. Je to poznačené aj tým, že spoločenstvo je mladé a hľadáme spôsoby, prostriedky, ako osloviť v dnešnej dobe predovšetkým mladých, lebo vidíme, že je kríza hlavne v tejto časti populácie. Cieľom komunity je nová evanjelizácia. Je vlastne o tom, že je potrebné osloviť evanjeliom – radostnou zvesťou nanovo a nájsť pritom nejaký nový spôsob, novú formu, nový prostriedok, ako to urobiť.

5. Mohli by ste nám povedať nejakú veselú príhodu z vašej misie?

Tých situácií radostných a veselých je určite dosť. Keď sme na ulici, lebo robíme aj také aktivity, keď ideme za ľuďmi, lebo dnes vlastne je tá evanjelizácia o tom, že treba ísť za ľuďmi. Často ideme ulicami alebo stojíme na námestí a máme program. Ľudí, ktorí idú okolo a zastavujú sa, tak tých oslovujeme a pozývame ďalej alebo chodíme po dvoch alebo viacerí mestami, dávame lístky, voláme na stretnutia alebo na tých lístkoch nechávame posolstvo. Dosť často sa nám v Košiciach stáva, že ideme a niektorí ľudia majú problém, lebo si myslia, že sme jehovisti, tak nás niekedy aj odmietnu. Tak sa stalo, keď išla jedna dvojica, že hovorila už predtým než oslovila tých druhých: „Dobrý deň. My nie sme jehovisti, ale chceli by sme vás pozvať na

jedno stretnutie.“ Keď to takto robili, tak sa stretli tiež s jednou skupinou a hovoria: „Dobrý deň. My nie sme jehovisti, ale chcem vás pozvať na stretnutie.“ A tí druhí hovoria: „Ale my sme jehovisti.“ Takéto situácie sú rôzne.

6. Vaše posolstvo ...

Posolstvo len o tom, že všetci vlastne môžeme evanjelizovať. Nie len komunita, že má niečo mimoriadne, ale všetci by sme mali byť zmobilizovaní. Myslím, že je to výzva dnes už aktuálna pre každého kresťana - svedčiť, byť svedkami a hovoriť, či už osobným svedectvom, takisto životom, ale aj osloviť, slovne svedčiť, hovoriť o Ježišovi. Stále viac a viac sa potvrdzuje, tak ako je to uvedené aj v najnovšom obežníku, ktorý posielal pán arcibiskup, že sa budeme stretávať s tým, že do našich prostredí budú prichádzať viac a viac moslimovia a budeme sa stretávať s ďalšími vierovyznaniami aj s takými, prasto poviem s extrémnymi, so sektami. Prevalcujú nás tí, ktorí sú zmobilizovaní, ktorí majú moc, ktorí sú zorganizovaní, ktorí sú možno extrémne nastavení. To je nebezpečenstvo - naše dediny budú rozdelené na časti moslimské, časti hinduistické, časti kresťanské. Toto je realita, ktorá je možno pred nami. To neznamená, že teraz máme tiahnuť do boja, ale znamená to tiež, že my sme čosi dlhší svetu, stiahli sme sa, urobili sme čosi, čo sme nemali.

V jednom filme je taká myšlienka, ktorá sa viaže na zlo, na druhú svetovú vojnu: keď je málo dobra vo svete a málo takých, ktorí majú dobro, sú za dobro zodpovední a stiahnu sa, tak vtedy je viac zla. Niekedy je viac zla len preto, lebo sa dobro stiahlo.

Ďakujem za rozhovor.

pripravil MM

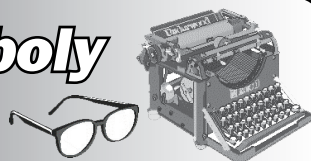
Znak spásy

Tento znak kresťanstva sa týči nad našou obcou, akoby vítal nový deň a lúčil sa s prežitým dňom. Slnčné lúče sa opierajú o jeho majestátnosť a zapadajúce slnko sa ním lúči, či sme prežili tento deň radostne alebo smutne. Nachádza sa nad našou obcou na vrchole Dubie, akoby dbal o našu bezpečnosť a chránil nás od zlého. Je to kamenný kríž, ktorý tohto roku oslavuje svoje 82. narodeniny. Je to veľa alebo málo?

Tento skvost bol postavený v roku 1925. Pozrime sa trochu do histórie, kto a ako bol tento kríž bol postavený a čo tomu predchádzalo. Pri hľadaní týchto poznatkov mi pomohli pamätník našej obce pán Valent Magda a pani Mária Magdová rod. Baluchová. A čo hovorí história?

Na spomínanom pahorku Dubie sa niekedy nachádzal drevený kríž, ale ako to už býva, drevo po určitej dobe stratilo svoju kvalitu a kríž padol. Pani Anna Uličná, rodáčka z našej obce, bývajúca v USA sa prihlásila dnes už nebohej pani Margite Matuščákovej, že sa jej snívalo, že drevený kríž na vrchole Dubie padol, aby jej podala správu. Áno, sen bol pravdivý. Preto spomínaná Anna mala vnútornú túžbu, aby znova dala tento kríž postaviť na spomínanom mieste, ale aby bol už kamenný a dala na ňom vytesať nápis, ktorý si aj dnes môžete overiť: „**Tento znak spásy, čo nahradí za tisíce povalených sv. krížov a ku cti Ukrižovaného postavili Andrej**

Znaky a symboly okolo nás

snímka: M. Magda ml.

Uličný, Anna Uličný rod. Pacovský, dcéra Julianna Amrich rod. Uličný. RP 1925.“

Kríž stojí na pôvodnom mieste a na overenie, či boli peniaze použité na účel, na ktorý boli darované, navštívil našu obec pán Andrej Uličný. Rodina chcela mať istotu. A tak bol s občanmi dohodnutý, že sa v nedeľu vyberú na spomínané miesto.

Ale ako hovorí staré slovenské porekadlo, že „človek mieni, ale Pán Boh mení“, stalo sa to, čo nik nečakal. Do nedeľňajšieho rána spomínaný Andrej zomrel; nebolo mu dopriate pozrieť si to, po čom celá jeho rodina za veľkou mláku túžila.

Ďalšie poznatky nebolo možné získať. Spomínaná Anna dala zhotoviť zvon „Anička“,

ktorého kópia je dodnes vo zvonici kostola sv. Jozefa, robotníka. Aj z tohto príbehu je vidieť, že naši rodáci aj za hranicami nášho malého Slovenska myslia na nás a svoju kresťanskú vieru nezapierajú.

Nabudúce si priblížime osobu, ktorá jedno z hlavných prikázaní „Miluj svojho blízkeho ako seba samého“ dodržala do bodky.“

Imrich Jenča, Víťaz

**Kríž je znakom spásy,
kríž, ten drevený,
Kristom nesený z lásky,
krvov zmáčaný za nás.
Sám si, Pane, znášal
tarchu našich vín.
Sám si sa oddával
z lásky pod svoj kríž.**

Ja, moje dieťa a nápoj skazy

Áká radosť zaplaví budúceho otca rodiny, keď mu manželka oznámi, že čakajú dieťa? Áká radosť vypukne v rodine, keď matka privedie na svet zdravé dieťa? Sám Boh dal matku, aby mi bola učiteľkou, aby teplota jej lásky zobudila vo mne spiacu dušu tak, ako jarné slnko prebudí zasiat zrn v zemi. Koľko sa natrápila dobrá matka! Lenže ona to robila s radosťou a svoju lásku dávala najavo, lebo ma milovala. Netrepežlivo čakala na moje prvé slovo. Bolo to radosti, keď som povedal chýrne slovo: „Mama!“ O chvíľu to vedeli všetci členovia rodiny. Aj susedia. To bola radosť! Dieťa rastie a s ním sa odvíja kolobeh života. Ak je v dieťati, štep viery v Boha, je rodina spokojná, lebo smeruje dieťa cestou rozpoznávania dobra od zlého. Ale sprostý je rodič, ktorý necháva dušu dieťaťa spať. Ktorý neučí zhovárať sa so svojím dieťaťom s nebeským Otcem, neučí ho modliť sa. Takto začína cesta človeka, ktorého výhybka odlúčila z koľaje plánu spásy! Ako sa s ním bude Boh na druhom svete zhovárať?

Sv. František Saleský rozprával v škole deťom o stratenom raji. Rozpovedal im príbeh, ako sa zhováral Boh s Adamom a Evou, keď boli ešte poslušní. Rozprával sa s nimi tak, ako sa dobrý otec zhovára so svojimi deťmi. Ale ako sa to všetko zmenilo po spáchaní hriechu. „Ach, aká to škoda,“ povzdychlo si dievčatko. „Nebud' zarmútená,“ povzbudil ju František. „Raj sme síce stratili, ale Boha nie. S ním sa aj teraz môžeme zhovárať v modlitbe.“

NÁZORY a SVEDECTVÁ

ilustračná snímka: M. Magda

Čo znamená modliť sa? Tolko ako telefonovať mobilom. Slová v mobile zaletia povetrím k človeku, ktorému ich adresujeme. No slová modlitby letia úžasnou rýchlosťou k nebeskému Otcovi.

Modlitba je rozhovor. V modlitbe sa rozprávame s Bohom. Ale aj Boh sa prihovára nám. Ale ako?

Boh sa nám prihovára nie slovami, ale činmi! Stačí sa len pozrieť na hviezdnatú oblohu. Tento chrám je vlastnoručne postavený Stvoriteľom.

Nedávno mi starostlivý otec povedal: **„Teraz potrebujem byť doma pri svojom synovi, lebo sa mu začal rozvážovať jazyk. To sa už nikdy viac nevráti! Lenže je tu prekážka. Musím ísť za prácou, aby moja rodina aj finančne bola zabezpečená.“**

Dieťa rastie a chce okúsiť to, čo mu doteraz rodičia vstúpovali, neraz aj zakazovali. Prichádza fajčenie, ktoré isto-iste odskúšal každý. Nato prichádza alkohol a neresti. Darmo rodičia varovali:

„Chráň sa týchto žiadostí, aby si bol dobrým človekom!“ Hrádze sú na to, aby sa prekračovali, povie si mladý človek a je ťažké im odolať. Podobné hrádze postaví Boh nám, putujúcim po tejto zemi. Desať Božích prikázaní, ktoré je potrebné plniť, aby sme si zabezpečili radosť večného života.

Alkohol: mnohokrát nepriznaný a alkoholikmi zapieraný neduh, z ktorého pramení veľa zla v rodinách, ale aj v medziľudských vzťahoch. Ale o alkoholizme niet ani zmienky v prikázaniach. Či sa tam nezmesť? Alebo ho Boh naschvál vynechal? To určite nie. Veď si len spomeňme, koľko hriechu narobil tento nápoj v dejinách ľudstva. Koľko hriechu je denne v našich rodinách kvôli tomuto moku. Plač nie jednej manželky a matky k Bohu volajúcej: **„Veď takto sa už nedá žiť. Som už na pokraji zrútenia.“**

„Ale veď tento zákaz nie je v Desatore!“, povie chlap po prebratí sa „z opice“. Sloboda

omámeného hrdinu skúša silu alkoholu a svojej rodiny. Je to už pravidelné, keď ho táto sila povalí pod stôl alebo do mláky. Už je to osvedčená sloboda. Tu už nedokáže človek rozkázať ani svojím nohám, ani jazyku, ba ani sám sebe.

Ale v prikázaniach nie je alkohol ako hriech. Koľko hriechu pramení z tohto nešváru, ale aj desať prikázaní alkoholika:

1. **Hneď mám iného boha.**
2. **Meno Božie stále opakujem.**
3. **Deň sviatočný nesvätím, lebo som opitý.**
4. **Otca, matku ctiť nemusím, som slobodný človek.**
5. **Aj zabijem, veď som silný.**
6. **Vek ma predurčuje k smilstvu.**
7. **Kradne každý, kradnem i ja.**
8. **Krivo obviním iného, nebudem podozrivý.**
9. **Zablúdím k susede, veď nemám zábrany.**
10. **V opojení z cudzieho rýchlejšie uberiem.**

Zaiste v desiatich Božích prikázaniach niet o alkohole ani zmienky. Lebo by bolo treba ďalších desať a to už by bolo dvadsať. A na to Boh dozaista myslel.

Len si predstavme, koľko miliónov korún vykradne z vrecák ľudí tento okúzľujúci nápoj! Koľko daní v miliónoch korún treba za tento nápoj odvieť. To je ten šťastný nápoj, ktorý plní domy biedy, nemocnice, väznice, ale aj blázince. Toto je ten kúzelný nápoj, ktorý pripravuje skazu človeku ako dychtivý diabol a tisíce ľudí uvrhuje do včasného hrobu a do pekelného ohňa.

Ak sa pije v miere, je to iste liek. Ak je mierou vedro, tak nastáva hriech.

spracoval Ján Jenča

Kult tela

ilustračná snímka: SITA

O čom dnešný svet je? Čo zaujíma dnešného človeka najviac, možno viac ako kariéra a peniaze? Zamyslime sa a ak budeme maximálne úprimní, napadne nám idol krásy – telesnej krásy. Áno, všade okolo nás - v časopisoch, v médiách aj na uliciach - vidíme telá, najlepšie vychrtlé a skoro bezduché – to je totiž dnešné IN. No čo je za tým všetkým, nie len prázdnota bez sebaúcty k sebe a nevďačnosti voči Bohu?

Svet zaujíma tvár, no nie, čo je za ňou. Svet si žiada krásu, ale nie tú pravú, duševnú. Svet hľadá mladost' kvôli zisku, no chyby kruto trestá; stopy času na tvári sú nežiadúce. Muž sníva o dokonalejšej krásnej žene, naviac štíhlejšej a zábavnej, no to, či je aj charakterná, múdra srdcom a láskavá ho až tak nezaujíma. Najjednoduchšie je omrzelú krásku vymeniť za novú. Znie to možno ironicky, no pravda dnešnej doby je jednoznačná. Ak

nie si krásny, mladý a šikovný, nepredáš sa a nepresadiš sa ani v silnej konkurencii. Ak sa nezmeníš do požadovanej normy, tvoj intelekt zostane možno využitý, no prosperovať z neho budú iní. Prečo nebyť ako oni a nedosiahnuť to isté? Spôsobov je mnoho, sú jednoduché a bezbolestné.

Vyzerať dobre a páčiť sa je snom každého dievčaťa, ktoré sníva o svojom rytierovi a krásnej budúcnosti. Chlapcom sa páčia dievčatá z titulných stránok a z televízie, tak prečo sa im nepodobáť? Koľkokrát som videla polopriesvitné mladé ženské telá, ktoré si o sebe asi mysleli, že takéto sú neodolateľné. Koľkokrát som svedkom tej istej témy: „Koľko si pribrala? Ako si schudla a čo pre to robíš?!" Počúvam to skoro dennodenne, či už medzi kamarátkami alebo medzi matkou a dcérou a podobne; je mi z toho nanič. Viem, čoho všetkého sú mladé dievčatá, najmä tie

Most

Pane,
ty si mi stanovil
konečný cieľ,
ku ktorému sa
stále viac približujem.
Potrebujem most,
ktorý by ma preniesol
cez veľký prúd na druhý breh,
na ktorom ma prijmeš Ty,
môj Pane a Bože.
Pomáhaj mi Pane,
odpútať sa
od zbytočných záťaží,
aby moje srdce
neliplo nezdravo na tom,
čo si môžem
natrvalo ponechať,
a aby som mohla
raz urobiť posledný krok
s ľahkým srdcom.

Avšak v mojom srdci
majú miesto i ľudia.
To je mi dovolené.
Dokonca mi prikazuješ Pane,
aby som
svojich bližných milovala
a neopúšťala ich
ani pri prechode
na druhý breh.
Zverujem ich
už jedine tebe, Pane.
Prijmi ich do svojej ochrany,
až raz nadíde môj čas.

Pane, ty sám
si mojím mostom.
Idem svojou cestou kolísavo.
A robím chybné kroky.
Ale dôverujem Ti.
Ty ma vieš.
Neviem, či bude
prechod na druhý breh
ľahký alebo ťažký.
Ale nechcem sa báť.
Prenechávam sa
celkom Tebe.

Lucia Galdunová

v puberte schopné kvôli postave a chlapcom. Nechápem, keď zdravá mladá žena dokáže povedať: „To najhoršie, čo som mohla zdediť po rodičoch je takáto postava a taký zadok ...!“ A keď sa nezdržím, ozvem sa, lebo viem, čo je to trápiť sa kvôli ohováraníu, posudzovaniu, len z domýšľavosti rodiny či priateľov. Niekedy sa nestačím diviť, keď slobodná či vydatá žena vyvráti jedlo len preto, aby sa páčila svojmu priateľovi, manželovi, viem, že citovo nestabilné alebo dievča zranené kvôli sklamaníu v láske rozmýšľala nad samovraždou. Možno by niektorá povedala: „Čo ty o tom vieš?“ Viem, lebo vidím neuveriteľnú hlúposť u tých, ktorým môžem závidieť zdravie, inteligenciu, perspektívnu budúcnosť vo vlastnej rodine. Jednoducho nepochopím uvažovanie mladých žien, veď majú rozum, tak musia vedieť, že sa to prieči logike.

Pre lekárov som „silný pacient“ a viem, že je to dar od Boha. Ďakujem a vážim si to, no napriek tomu sa menej divím precitlivým až hypochondrickým reakciám mnohých pacientov, lebo človek, ktorý je raz v roku menej či viac vážne chorý sa často ľahko zrúti, no má na to aspoň nejaký pádny dôvod. No keď sa úplne zdravé dievča bez akéhokoľvek mentálneho či fyzického postihu snaží kvôli vzhľadu stať sa psychiatrickým pacientom, tak tomu hovorím totálny nevďak voči Božej láske, jeho darom, nedostatok sebaúcty a sebarešpektu. Najlepšie je porovnávať sa a vidieť chyby u druhého aj tam, kde nie sú. Byť samozvaným lekárom laikom je veľmi ľahké, najmä ak nás vlastné problémy nezarmucujú tak ako tie cudzie. Mám

priateľku, ktorá pri novej terapii na liečbu SM schudla tak, že si nemohla sadnúť na stoličku a ako pri tom trpela, ani som ju nespoznala keď sme sa po tom všetkom videli. Pritom si vravím: prečo chce dievča - a je ich dosť - vyzerat' práve takto, veď jej telo nie je jej, je len požičané a patrí Bohu. Čo bude z jeho krásy o niekoľko rokov a čo sa stane s dušou, keď raz z toho zneucteného tela odíde k svojmu Bohu? Podotýkam, že niektoré formy anorexie a bulimie vznikajú príčinou labilnej psychiky zo zlého zázemia v rodine, keď dievča trpí despotizmom a zlým zaobchádzaním či šikanovaním. No niekedy sú na vine samotní rodičia a ich niekedy až nemiestne poznámky a pripomienky na adresu postavy ich dcér alebo žien.

Prosím, milí rodičia, milujte svoje dcéry také, aké sú, veď sú z vás, vaše a ľubia vás takých, akí ste. Neuvedte ich do nešťastia a trápenia svojou neaktívnosťou a necitlivosťou, veď žien sa dotkne práve takýto typ poznámok viac či menej, lebo akosi je v povahe ženy zakódované starať sa o seba a vyzerat' dobre. No ak je to časté a hrubé, záleží len od času, kedy sa krehké sebadomie zosype z komplexov a sebaopoškodzovania. Uvedomte si rodičia, že každá takáto poznámka sa bude prísne prehodnocovať a zodpovednosť si ponesiete pred večným Sudcom vy ako nezodpovední a ľahkovážni rodičia.

Veď čo je viac ako zdravie vašich detí a ich šťastie, lebo telo sa raz rozpadne, no duša ostáva večne živá a práve to je najdôležitejšie.

Lucia Galdunová

Sme svedkami času

Sme svedkami čias,
čo letia vôkol nás.
Sme zrnká prachu,
čo vietor zdvíha
pri cestách.
Sme ako cesta
večná do diaľav,
čo stúpa hore
z našich hláv.

Kľukatá cestička,
kde skončia moje kroky,
sám neviem,
kde tá púť
nakoniec skončí.
Cestičkou kľukatou
kráčam už dlhé roky.
Kde však jej cieľ je?
To nikto nevie.

F. Godla

Sme svedkami času

Stretli sme sa po 46 rokoch

Jednou z krásnych vlastností ľudí je, že sa pri rôznych príležitostiach stretávajú, že zo svojich stretnutí majú radosť a dobrý pocit ľudskej spolupatričnosti, vzájomnosti, ktorá ich spája a zblízuje, vytvára medzi nimi krásne priateľské vzťahy a obohacuje ich vnútorný život o túto významnú ľudskú dimenziu.

Ťažko si vieme predstaviť svoj život bez priateľov, bez blízkych ľudí, ktorí nás nielen dobre poznajú, ale nás aj majú radi so všetkým, čo k nám patrí a čo nás robí tým, čím sme ..., o to viac, ak ide o priateľov z detských rokov, s ktorými sme ešte aj školské lavice spolu drelí. A takými priateľmi sme boli aj zostali ... MY.

Takou krásnou a milou udalosťou bolo pre mňa prekvapujúce, zároveň však milé pozva-

nie na stretnutie s mojimi rovesníkmi - tiež šesťdesiatnikmi zo susedných obcí Hrabkov a Ovčie. S veľkou radosťou som pozvanie prijal už aj preto, lebo s niektorými som sa dlhé roky nestretol.

Stretli sme sa teda vo sviatočnom vianočnom a už aj v prednovoročnom čase 28. decembra 2006 v kultúrnom dome v Hrabkove; zhodou okolností som tam prišiel ako posledný. Keďže všetci sme spolužiakmi zo základnej školy a väčšina z rovnakej triedy, potešenie z nášho stretnutia bolo veľké. A tak ako vtedy pred 46 rokmi aj teraz bolo naše stretnutie bezprostredné, kamarátske až familiárne. Štedré pohostenie a príjemná harmonika dotvárali družnú atmosféru nášho stretnutia, v ktorej sme sa cítili aj po toľkých rokoch veľmi príjemne. Zaznelo

mnoho pekných spomienok na udalosti a zážitky, na našich učiteľov, osobitne na Slávku Manicovú, našu triednu v ôsmom ročníku.

Keď sme sa lúčili, dohodli sme sa, že naše ďalšie stretnutie sa musí uskutočniť jednoznačne skôr ako o ďalších 46 rokov, možno už o rok, či dva ale nie viac, pretože podľa všeobecného konštatovania sme v uplynulom čase veľa zmeškali ... a „už nám není dvacet, ani dvacetpět“. Sme už „**múdri šesťdesiatníci**“ a máme pocit, že je potrebné dohoniť zameškané. Hádám aj preto sa nám na stretnutí akoby vrátilo kus nášho pekného detstva. Škoda, že sa to nestalo už oveľa skôr, no lepšie neskôr, ako nikdy a preto srdečná vďaka, priatelia.

S vďakou

PhDr. Fero Godla, Prešov

Slávnosť 45. výročia kňazstva Msgr. Františka J. Beedu

Msgr. František J. Beeda má pôvod zo Slovenska. Jeho dedo pochádzal z Jasova pri Košiciach. V roku 2000 sa naši veriaci s ním stretli pri sv. omši, ktorú vtedy slúžil za šesťdesiatnika Františka Galduna. Práve on sa s Msgr. Beedom zoznámil, keď bol na návšteve v rodine Krempaských v Amerike (rodina Krempaských svojimi milodarmi prispela na opravu nášho kostola sv. Ondreja). Stretli sa v Hazletone po sv. omši a odvtedy sú priatelia. Msgr. Beeda často navštevoval Slovensko. Doprevádzal americké skupiny turistov, ktorí chceli poznať krásy Slovenska. Okrem Víťaza navštevuje aj rodinu Balogových z Ovčia a rodinu Čechových zo Širokého.

Človek, kňaz, sluha Boží a charizmatik - tak by sa mohol charakterizovať Msgr. František J. Beeda S.T.L., ktorý v novembri oslávil svoje 70. narodeniny a 45. výročie svojej kňazskej vysviacky. Z príležitosti tohto okrúhleho výročia kňazstva sa konala 26. novembra na sviatok Krista Kráľa o 15:00 hodine svätá omša v kostole sv. Jozefa v Hazletone, Pa., na ktorú si prišlo uctiť jubilanta mnoho farníkov, priateľov a známych.

Msgr. František Beeda vyštudoval teológiu v Ríme, kde pokračoval v štúdiách na pontifikálnej Gregoriánskej univerzite. Po návrate do Spojených štátov, predtým než nastúpil svoje prvé kaplánske miesto vo Wilkes-Barre Pa, pri kostole Božského Srdca Ježišovho, kde pôsobil aj známy slovenský ro-

dák a kňaz Jozef Murgaš, krátku dobu pôsobil vo farnosti sv. Patrika vo Wilkes-Barre a ako asistent vo farnosti sv. Jozefa v Nanticoke, PA. Po obdržaní titulu monsignora o rok neskôr začal pôsobiť vo farnosti sv. Jozefa v Hazletone, kde pôsobí až dodnes.

Jednoduchosť, česťnosť, úprimnosť, otvorenosť, добрôta srdca, neprestajná pomoc a hrdoť amerického Slováka, toto sú tie nezištné vlastnosti kňaza Msgr. Františka Beedu, ktorými sa stal lovcom ľudských duší. Svedčí o tom aj nasledovná modlitba Sv. Františka z Assisi, ktorá sa stala heslom jeho kňazského života:

„Pane, urob ma nástrojom tvojho pokoja, daj aby som sial lásku, kde je nenávisť, odpustenie, kde je urážanie, vieru, kde je pochybnosť, nádej, kde je zúfalstvo, radosť, kde je smútok. Ó, Božský Majstre, dopraj mi, aby som sa viac snažil potešovať, než aby mňa potešovali, druhých chápať, než aby mňa chápali, viac milovať, než byť milovaný, lebo keď dávame, dostáva sa nám, keď odpúšťame, odpúšťa sa nám a keď umierame, rodíme sa pre večný život.“

Krásnou homíliou počas omše len umocnil túto pravdu otec Filip Altavilla. Slzy radosti a vďaky sa tlačili kazateľovi, prihovárajúci sa k svojmu učiteľovi slovami: „Som rád, že som mal školu, ktorú by som nazval ‚Beedaology 101‘.“

Toto nádherné vyznanie svedčí aj o tom, že Msgr. Beeda si vchoval vynikajúceho ná-

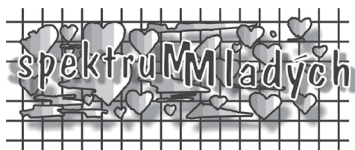
stupcu. Otec Philip A. Altavilla, povzbudený Msgr. Beedom tiež študoval v Ríme a ako diakon slúžil prvú svätú omšu práve v kostole Sv. Klementa, kde Msgr. Beeda slúžil svoju prímichnú svätú omšu. Dnes otec Altavilla okrem svojich kňazských povinností vo svojej farnosti, zastáva veľmi zodpovedné funkcie predsedu Združenia slovenských katolíkov ako aj hlavného duchovného Prvej katolíckej slovenskej ženskej jednoty.

Myslím, že nemohol lepšie zhodnotiť činnosť svojho kňaza len ten, ktorý vyrastal pod jeho rukami. A tak na druhej strane vidno, že Msgr. Beeda zasial semeno do úrodnej pôdy medzi svojimi miništrantmi, z ktorých vchoval v kostole Božského Srdca Ježišovho aj troch svojich ďalších pokračovateľov. Okrem otca Altavilla aj otca Hvozdoviča a otca Kurovského.

V tejto ťažkej a náročnej dobe, ktorú prežíva Cirkev, každý, kto sa zúčastnil na tejto slávnostnej svätej omši, si uvedomil, aká je zodpovedná úloha kňaza pri výchove mládeže.

Tak nech sa Vám naďalej darí, Msgr. Fr. Beeda, priťahovať do vinice Pánovej, lebo „žatva je veľká, ale robotníkov málo“. Nech vám Pán udelí tej milosti a my sa budeme modliť, aby sa vám naďalej darilo. K tomu vám želáme mnoho zdravia. Nech láskavé srdce Panny Márie, ktorú máte vo veľkej úcte, je vašou ochranou po všetky dni vášho života. Ad multos annos!

Anna a Jozef Biroš
pre katolícky týždenník Jednota v USA

Príhodný je čas

Len niekoľko minút chýbalo do štvrtej hodiny rannej a Peter ešte nespal. Ležal na posteli a pozeral do stropu. Bol to presne týždeň, čo pochoval svojho otca a až teraz to naňho dolahlo. Nevydržal prevažovať sa. Vstal, hodil na seba rifle, bundu a vyšiel von. Chvilku bezmyšlienkovite hľadel na bazén v záhrade a potom sa vydal cestou k lesu. Uvedomil si, že v noci nasnežilo. Všade bolo ticho, len jeho topánky vŕzgali na snehu a z dediny bolo počuť dvoch brechajúcich psov.

Všetko sa udialo tak rýchlo, uvažoval v duchu. Bolo to pred pol rokom, keď sa dozvedel, že jeho otec má rakovinu. Nádor na pľúcach. Nasledovalo ožarovanie a neskôr aj operácia. On, jeho syn, ho však za celý čas ani raz nenavštívil. Sám seba ospravedlňoval tým, že mu nemocničné prostredie nerobí dobre. Dôvod bol ale oveľa jednoduchší i odpornejší. Jednoducho si na svojho chorého otca nenašiel čas. Rozbiehal ďalšiu pobočku svojej firmy a myslel si, že sa to bez neho nezaobíde. Zlé svedomie, ktoré sa v Petrovi z času na čas ozvalo, si liečil aspoň krátkymi telefonátmi do nemocnice. Rozhovory s otcom sa však zredukovali iba na to, ako je oňho postarané, či mu nič nechýba a či nechce radšej samostatnú izbu, pretože to nie je žiaden problém. Svoje správanie Peter nezmenil ani potom, keď sa pred ním jeho matka niekoľkokrát nesmelo vyjadrila, že sa naň, ako na svoje jediné

dieťa, otec stále pýta a rád by ho videl. Takmer sa vtedy nahneval, že obaja nechápu jeho situáciu. V podnikaní predsa človek nemôže poľaviť, inak ho ostatní udupú ... Keď potom konečne otca navštívil doma, zdesil sa. Bol to iba tieň muža, ktorého poznal. Pri tejto spomienke prešiel Petrovi mráz po chrbte. O štrnásť dní neskôr, pred dopoludňajšou poradou, mu do kancelárie prepojili telefonický hovor. Volala mama, ktorá mu veľmi tichým hlasom oznámila, že jeho otec ráno zomrel. Mŕtvica. Keď prišla záchranka, bolo už neskoro.

Bez toho, aby si uvedomil, došiel Peter spolu so svojimi spomienkami naspäť do dediny. V niektorých domoch sa už svietilo a z kostola počul organ. Pozrel sa na hodinky. O chvíľu bude šesť. Roztriasol sa od zimy. Domov sa mu ešte nechcelo, preto zamieril ku kostolu v nádeji, že sa tam trochu zohreje. A tiež ho zaujímal, čo sa tam môže tak skoro ráno diať. Vnútri bolo niekoľko stareniek, ktoré dobre poznal a medzi nimi pár mladších ľudí, ktorých si nevedel zaradiť. V druhej lavici potom uvidel svoju mamu. Sám si sadol k soche Panny Márie. Ešte z detstva si pamätal, že tam boli elektrické radiátory, teda teplo. Zrazu bolo všetko ako vtedy, pred štyridsiatimi rokmi, keď so svojím otcom ešte za tmy chodieval na roráty. Cestu absolvovali na saniach. V tej tme iba s baterkou, to bývalo niečo. Keď zaparkovali sánky pri kostolnej bráne, rýchlo zasadli k Panne Márii, aby pri elektrickej piecke obschli. Keď už bola malému Petovi v kostole dlhá chvíľa a mal vrtochy, oco vzal jeho ruku pod pažu a začal ho hladkať po dlaní. Chlapča si oprela hlavu o jeho

rameno a počúvalo spev. Potom, kým dorazili domov, poriadne sa spolu vyšantili, guľovali sa a cestu olemovali anjelikmi v snehu. Užívali si jeho detstvo spoločne.

Organ v kostole začal hrať a Peter sa vrátil späť do súčasnosti. Starenka sediaci v lavici za ním dosť falošne spievala: „ ... , koňte pokánie. Teraz je príhodný čas ... , zmeňte svoje zmýšľanie a počúvajte Božie slovo.“ Až sa zľakol tých slov, ktoré počul. Opatrne sa obzrel, čo to tá žena naráža na neho, ale ona bola zahĺbená do spevníka, podľa ktorého spievala. Otočil sa späť a zadíval sa do plameňa sviečok pred sebou. Kto by mohol vedieť, čo sa mi preháňa hlavou, uvažoval v duchu. Ako veľmi ma mrzí správanie k otcovi vo chvíľach, keď ma azda najviac potreboval.

Omša sa skončila. Kostol sa pomaly vyprázdňoval. Až teraz Petra zazrela jeho mama a prekvapene podišla k nemu. „Stalo sa niečo?“ opýtala sa vydesene. „Mami, ja som to všetko pokazil. Zrazu mi veľmi chýba. Ani som mu nepovedal, že ho mám rád. Čo mám robiť?“ vychrílil zo seba Peter. Mama sa oň oprela a pomaly vyšli von z kostola.

PS: Prešli štyri roky od stretnutia v kostole. Bola sobota, šesť hodín ráno, začali sa roráty. Petrova mamička sa zasúvala do druhej lavice a letmo pohľadom prebehla celý kostol. Upútali ju tri postavy sediace pri oltári Panny Márie. I v šere ich spoznala. Bol to Peter s oboma dcérami. Každá z jednej strany sa k nemu túlila a obe zvedavo sledovali, čo sa okolo nich deje. Aby ich Peter upokojil, začal hľadiť ich malé dlane položené na jeho lone.

spracoval Ján Veľčok

Optimisti žijú dlhšie ...,

pretože očakávajú len to najlepšie,
 pretože veria v šťastie,
 pretože sú ochotní zmeniť sa,
 pretože si osvojili dobré návyky a postoje,
 pretože uskutočňujú svoje priania,
 pretože sú plní sebadôvery,
 pretože veria v dobro,
 pretože prijímajú dobré i zlé,
 pretože prežívajú udalosti vedome,
 pretože sa naplňujú radosťou,
 pretože majú v duši pokoj a mier,
 pretože vždy dokážu nájsť východisko,
 pretože žijú, ako chcú,
 pretože nepoznajú neprekonateľné prekážky,
 pretože sú slobodní,
 pretože nachádzajú nové riešenia,
 pretože poznajú svoju cenu,
 pretože vidia seba samých takých, akí sú,
 pretože majú radi seba samých,
 pretože nie sú ľahko zraniteľní,
 pretože používajú svoje skúsenosti,
 pretože sú plní života,
 pretože vedia využiť čas,
 pretože dokážu čakať,
 pretože zostávajú bdeli,
 pretože nie sú úzkoprsí,
 pretože si nerobia vážne starosti,
 pretože myslia pozitívne,
 pretože dokážu odolávať krízam,
 pretože majú zmysel pre humor,
 pretože majú vlastnú hlavu,
 pretože vedia povedať Nie!,
 pretože vedia povedať ja!,
 pretože sa páčia sami sebe,
 pretože rozumejú signálom svoj-

ilustračná snímka: M. Magda

ho tela,
 pretože sa neusilujú o harmóniu za každú cenu,
 pretože dokážu usmerniť svoje city,
 pretože poznajú svoje sily,
 pretože majú svoje vrtochy,
 pretože sa vedia zasmiať,
 pretože si vedia poplakať,
 pretože priznajú svoje slabosti a chyby,
 pretože vedia riešenie problémov odložiť,
 pretože sa dokážu vzdať vecí a vzťahov,
 pretože vedia byť vďační,
 pretože sú hodní úcty,
 pretože si nechajú pomôcť,
 pretože sú ochotní nechať sa prekvapiť,
 pretože dokážu snívať,
 pretože neohybajú chrbtovú kosť,
 pretože neprejavujú falošnú skromnosť,
 pretože dokážu urobiť prvý ústretový krok,
 pretože sa dokážu skoncentrovať,
 pretože dokážu oddeliť zrn od plevy,
 pretože sa dokážu nadchnúť.

Z e-mailovej pošty

Milý duchovný otec Oliver! Prostredníctvom internetu by som Vám za nás všetkých tu v Írsku chcela poďakovať, že na nás myslíte a posielate požehnanie. Keďže sme odlúčení od našich najbližších, každé pranie všetkého dobrého nás posilňuje a dáva nám tu silu vydržať. Veľmi pekne ĎAKUJEME! Pozdravujeme celú obec Víťaz nielen my rodáci z Víťaza, ale aj z Kluknavy. S pozdravom Ľubka Kovalová, priateľ Benjamín z Kluknavy, Maruška a Lubo Novotní.

22.1.2007, 22:53

Ahojte, dedinka Víťaz je mojou srdcovou záležitosťou a ľudia v nej sú úžasní. Pochádza odtiaľ moja babka a prežila som tu svoje nádherne detstvo. Prajem Vám všetko dobré, hlavne veľa Božích milostí, ešte sa ozvem. Papa!

13.2.2007, 20:37 Vladka z Červenice

Deň sv. Valentína – Svetový deň čistoty

Orlando – Už po štvrtý raz sa tento rok vyhlasuje deň sv. Valentína za Svetový deň čistoty.

V USA i na celom svete sa tisíce študentov obracajú proti „kultúre Hollywoodu“ a rozhodujú sa pre život v sexuálnej čistote. Pomáhajú svojich rovesníkov informovať o hodnote sexuálnej čistoty. K blížiacemu sa 14. februáru mladí ľudia horlivo upozorňujú na tento sviatok čistoty. Rozdávajú letáky, majú na sebe tričká s nápismi „Deň čistoty“ a „LivePure“ (Ži čisto), organizujú podujatia v školách, kostoloch a vo farnostiach.

Kritizujú „hollywoodskú kultúru“ s jej slizkými televíznymi show, vulgárnymi vtipmi, nevkusnými reklamami a filmami. V škole, cez televíziu a internet je mládež

často zaplavovaná posolstvami, že vášň a vyskúšanie sexu sú normálne a zdravé, aby sa vzdala tradičných morálnych hodnôt a skoro objavovala sexualitu. Deň čistoty má zosilniť vedomie o nebezpečenstvách častého striedania partnerov.

14. februára tisíce študentov protestovali proti súčasnej kultúre a oslavia Deň čistoty. Tento projekt organizuje organizácia „Liberty Counsel“, ktorá sa zasadzuje za náboženskú slobodu, posvätnosť ľudského života a tradičné hodnoty rodiny.

Podporíš ich aj ty? Aký život chceš viesť? Myslíš si, že príprava na manželstvo v čistote je staromódne? Chceš žiť čisto?

prevzaté TK KBS

ABC Kruciáty lásky

1. Maj v úcte každého človeka, lebo v ňom žije Kristus. Buď vnímavý na každého – je to tvoj brat a sestra.

2. O každom zmyšľaj dobre – o nikom nezmyšľaj zle. Aj v najhoršom človekovi sa pokus nájsť niečo dobré.

3. O iných hovor vždy dobre – o blížnych nikdy nehovor zle. Naprav krivdu zapríčinenú slovom. Nebuď príčinou konfliktov medzi ľuďmi.

4. S každým sa rozprávaj jazykom lásky. Nezvyšuj hlas. Neprekliňaj. Nerob problémy. Nespôsobuj plač. Upokojuj a prejavuj dobrotu.

5. Odpúšťaj všetkým a všetko. Neprechovávaj v srdci hnev. Vždy prvý podaj ruku na zmierenie.

6. Rob vždy dobre blížnemu. Každému rob dobro tak, ako chceš, aby ho iní robili tebe. Nerozmýšľaj o tom, čo má niekto urobiť pre teba, ale o tom, čo máš ty urobiť pre niekoho.

7. Aktívne spolupracuj v utrpení. Ochotne prispej potechou, radou, pomocou, srdcom.

8. Pracuj poctivo, lebo plody tvojej práce používajú iní, ako aj ty používaš plody ich práce.

9. Zapoj sa do života spoločnosti. Otvor sa pre chudobných a chorých. Deľ sa o hmotné i duchovné dobré. Usiluj sa vidieť núdznych okolo seba.

10. Modli sa za všetkých, dokonca aj za nepriateľov.

kardinál Štefan Wyszyński

Božie ruky

Chrání ma každú tmavú noc,
vdychuje životu pulz.

On, ktorý má tú veľkú moc,
nemôže nikdy zabudnúť.

Keď ráno oči otvorím,
vždy cítim Jeho dlane.
Dotykom ruky víta ma,
môj Pán,
čo nado mnou bdie.

Chytí ma pevne za ruky
a spolu cestou kráčame.
Prejdeme všetky zákruty
a ruka v ruke príde.

Do prístavu, do Božích dlaní
čaká ma Pán, môj Boh.
Otvára nebeské brány,
ponúka lásku a milosť.

A je to stále na tebe,
či prijmeš ruky Božie.
On ťa vždy cestou povedie,
aj keď ti bude najťažšie.

To sú tie ruky,
čo zdvihajú ma,
keď zvyknem padnúť znova.
Pošepne ticho: „Neboj sa!
Vedie ťa ruka Pánova.“

Načiahni preto svoje ruky
a daj sa rukou Božou viesť.
Určite cestou nezblúdiš,
raz isto prídeš do nebies.

Slávka K., Široké

Trampoty v manželstve

Čo musia mať manželia?

- **dobrú hlavu**, pretože ju často stratia,
- **dobré zuby**, pretože musia často kadečo prehryzť,
- **dobrý chrbát**, pretože toho musia často veľa uniesť,
- **dobrý žalúdok**, pretože musia často stráviť tvrdé sústa,
- **dobré nohy**, pretože ich často tlačia topánky hneď na mnohých miestach.

Jednoducho trpezlivosť patrí k hlavnej výzbroji, ktorú si manželia nesmú zabudnúť vziať so sebou na spoločnú životnú cestu.

XII. Pokúsme sa žiť bez hádania sa

Všade tam, kde spolu žijú aspoň dvaja ľudia, vždy budú rozdielne pohľady a názory na jednu a tú istú vec či situáciu. Nikdy sa nedokážeme zjednotiť tak, aby to bol život celkom bez problémov. Veď aj Ježiš sa pýtal učeníkov, keď išli cestou do Emauz: „O čom ste sa cestou rozprávali?“ A oni zahanbene mlčali, pretože sa cestou hádali, kto je medzi nimi väčší, dôležitejší. **Hádania** je medzi ľuďmi všade veľa: medzi deťmi pri hre, medzi dospelými v práci, medzi politikmi v parlamente, medzi manželmi doma. **Je vôbec možné nehádať sa?**

Hneď na začiatku biblie je pozoruhodné rozprávanie o stavbe babylonskej veže. Ľudia sa rozhodnú postaviť oltár svojej inteligencii - vežu, ktorá by siahala až do neba. Ale pýcha ich privedie k pomätnutiu jazykov. Každý má svoju pravdu, každý má svoju reč, nie sú schopní dohovoriť sa na ničom, rozchádzajú sa. Toto je obraz aj dnešnej ľudskej spoločnosti, ako vo vzťahoch medzinárodných, tak aj vo vzťahoch medziľudských, a hlavne v manželstve. Hovorí sa tomu **babylonský efekt**. Ľudia sa nad kadečím ľahšie pohádajú, ako

by sa na niečom dohodli. **Musí to tak byť?** Musí sa každé spoločné ľudské úsilie, každé manželstvo skončiť babylonským efektom, keď manželia akoby hovorili každý inou rečou, keď si prestanú rozumieť?

Dobre vieme, že **to tak nemusí byť**, ale býva to tak veľmi často. **Prečo?**

a/ Niekde zasejú rozkol **rôzne návyky z domu**. Keď sa tí dvaja brali, mali sa radi. Jeho okúzľovala jej poriadnosť, hospodárnosť a starostlivosť, ktorá mu doma chýbala. Jej sa páčilo, že jej kupoval darčeky za posledné korunky. Po svadbe jej začal liezť na nervy: je ľahkomyselný a neporiadny. Jemu zasa jej neustále upratovanie a šetrenie. Prestali si rozumieť.

b/ Inokedy sú tí dvaja **ešte príliš nedospelí**, neschopní riešiť akékoľvek nedorozumenia. Hneď prvý nesúhlas partnera berú ako osobnú urážku: „Ty ma už nemáš rád, preto so mnou nesúhlasíš!“ Muž sa zasa urazí, že jeho ženu nezaujímá stav vo futbalovej lige. A trápia sa mnohokrát na hlúpostiach.

c/ Nieкто sa snaží **ťažkosť na pracovisku** odreagovať doma, v rodine. Namiesto toho,

aby pracovné trampoty zavesili na klinec s pracovným plášťom, otravujú tak ovzdušie aj doma seba i celej rodine.

d/ **Pocity menejcennosti, neistota** - bývajú tiež často spoluvinníkom. Máme ich občas všetci. Pokiaľ sú normálne, nútia nás lepšie pracovať a neprekážajú. Zle je, keď prerastú do komplexu menejcennosti - ten vedie potom k útočnosti, agresivitě a narúša opravdivý rodinný pokoj.

e/ **Urážlivosť** stavia medzi manželov stenu zo skla: „Či môžem s ním hovoriť, keď niečo vyvedie? Musím ho potrestať!“ Aká **nadutá pýcha**, aký patent na rozum hovorí z takejto partnerky. Súdi a trestá - kde vzala na to právo?

f/ Niekedy sa hneď po svadbe ukáže, že sa brali dvaja neznámi. „Je taký spoločenský, každý ho má rád,“ pochvalovala si pred svadbou. O rok to hodnotenie znie inak: „Domov si neváž, spoločnosť v krčme mu je nadovšetko. Ani dieta ho doma neudrží. Čo si mám s ním počať, čo mám robiť?“ **Čo robiť, keď sa manželia nevedia dohodnúť**, keď každý rozhovor speje k hádke?

Každý taký prípad sa musí riešiť individuálne. Nie je na to žiadny patent. Ale všetky prípady sa dajú riešiť, pokiaľ sme ako-tak normálni.

Pokiaľ má partner chyby normálne, potom máš dôvod si vydýchnuť: Ja mám tiež chyby. Môj partner má teda dôvod na trpezlivosť so mnou, keď aj ja mám trpezlivosť s ním. Pomáhať sa dá jeden druhému **pochvalou, uznaním**, nikdy nie výčitkami. Samotný výskyt kon-

fliktov v mladom manželstve nie je ešte žiadne nešťastie. Je to **normálna súčasť zábehu spolužitia** tých dvoch. Ale to normálne riešenie problémov sa má podobáť zapálenej debate a nie vzájomnému vrieskaniu. Nie je teda nešťastím a katastrofou, keď sa mladí manželia hádajú, nešťastím je, keď sa hádať nevedia! Keď už napätie kvôli niečomu narastie, nepomôže pred ním zutekať. Lepšie je riešiť jednotlivé problémy bez odkladania, kým napätie alebo strach neprerastie do agresivity. Ale nie hneď, keď si rozčúlený. Ráno býva múdrejšie ako večer je zlatým pravidlom aj tu. Aj hádaniu sa treba priučiť.

PRÁVIDLÁ DOBRÉHO HÁDANIA SA

1. Keď má problém jeden, je to problém aj druhého. Musia sa oň zaujímať spolu. Nemôžem tvrdiť: „*Toto nie je môj problém!*“

2. Nečakaj, že partner je čitateľom myšlienok. Povedz mu jasne, o čo ti ide. Nie tak: „Ty si v poslednej dobe nejaký čudný,“ ale radšej: „Necháš sa trikrát napomínať, kým mi pomôžeš. Môžeš s tým niečo urobiť?“

3. Odpovedaj pravdivo a otvorene, čo si o probléme myslíš. Ale dodaj: „*Môžem sa myliť. Budem o твоich dôvodoch uvažovať. Rozmyslime si to.*“

4. Chráň sa svojou argumentáciou druhého zarmútiť, zosmiešniť, ponížiť.

5. Debatujte vždy o jednej konkrétnej veci. Nie tak: „Ty si *totálne nemožný!*“, ale radšej: „*Budem rada, keď mi s tým pomôžeš.*“

6. Nie je prípustné odpovedať na výčitku inou výčitkou. Nie je prípustné reagovať urazeným mlčaním alebo zvyšovaním hlasu, krikom a hnevom.

7. Máš právo povedať, čo si myslíš. Ale máš povinnosť pozorne počúvať, čo hovorí druhý a uvažovať, prečo si to tak myslí, aj keď sa ti nezdá.

8. Keď upozorňuješ partnera na chybu, hneď pripoj pochvalu dobrého. „*Počuj, to si dobre povedala.*“ Tým sa uvoľní napätie. Keď k tomu pripojíš vlastné chyby, pomôže vám to obom. (5x pochváľ a 2x môžeš vyčítať).

9. Užitočnejšie ako vyčítať je pochváliť. Namiesto: „*Si nedbanlivý otec,*“ je lepšie povedať: „*Mám radosť, keď si všímaš dieťa.*“

10. Cieľom dohadovania nech je hľadanie pravdy a nie osobné víťazstvo.

11. Obaja sa vzdajte zlepšovacích a prevychovávacích hádok. Začnem od seba!

12. Či bolo vaše hádanie správne vedené? Výsledkom nebude hlbšie roztrpčenie, ale úľava a radosť z novej zhody. Vy dvaja ste predsa spoločníkmi a nie protivníkmi.

MUDr. Vaščák Blažej

Stalo sa

- 2. 2. – na Hromnice – Obetovanie Pána – sme si obnovili túžbu byť svetlom pre svojich najbližších a niesť svoju sviecu v ústrety Pánovi, keď príde vo svojej sláve,

- 7. 2. – sv. omšou v kostole sv. Ondreja začali rekolekcie Sabinovského dekanátu, na ktorých bol prítomný náš arcibiskup Alojz Tkáč a kňazi Sabinovského dekanátu. Rekolekcie sú pracovným stretnutím kňazov, na ktorých sa rozoberá aktuálna téma, kňazi sa delia o svoje skúsenosti, navzájom sa povzbudzujú a posilňujú vzájomné spoločenstvo medzi sebou, biskupom a spoločne kráčajú v úsilí nasledovať dokonalosť Dobrého Pastiera, Ježiša Krista,

- 11. 2. – už trikrát sme sa zúčastnili na valentínskej púti s birmovancami v Krížovanoch. V programe, ktorí pripravili členovia Koinonie Ján Krstiteľ zo Zlatej Idky, vystúpili mladí ľudia s vlastným životným svedectvom. Hodinové pásmo bolo doplnené piesňami a videoprojekciou z ich aktivít medzi mladými. Stretnutie sa zavŕšilo sv. omšou, ktorú slúžil rodák zo Širokého, Milan Bednárik, pôsobiaci v Zlatej Idke. Mladí nakoniec putovali ku kaplnke sv. Valentína, kde seba, svoju krásu a čistotu vložili do Božích rúk. Nechýbalo samozrejme pohostenie, ktoré nám pripravili veriaci z Krížovan. Vďaka! Sv. Valentín, oroduj za nás!

- 21. 2. - Popolcovou stredou – začiatok pôstneho obdobia – rozhodli sme sa vydať na cestu pokánia úprimnou modlitbou, pôstom a konaním dobročinných skutkov lásky.

Stane sa

- 19. 3. – sviatok sv. Jozefa, ženicha Panny Márie,

- 26. 3. – sviatok Zvestovanie Pána – Deň počatého života.

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz	Ovčie	
26. 2.	Pondelok	17:00 † Jozef, Margita, Jozef Strakovci		
27. 2.	Utorok			
28. 2.	Streda		17:00	za požehnanie Jozefa Godlu
2. 3.	Piatok	18:00 † Viktor Grega, kňaz	17:00	† Martin Baloga
3. 3.	Sobota	7:00 za členov Ružencového bratstva		
4. 3.	2. pôstna nedela	7:30 sr. Salome Kočišová (výročná)	9:00	za požehnanie rodiny Imricha Balogu
		10:30 za farnosť		
5. 3.	Pondelok			
6. 3.	Utorok	17:00 † Anna, Valent Krankotovci		
7. 3.	Streda		17:00	† Jozef, Štefan, Karolína
8. 3.	Štvrtok	7:00 vlastný úmysel		
9. 3.	Piatok	18:00 † Jozef, František Pavlíkovci	17:00	† Ludovít, Justína Jenčovci
10. 3.	Sobota	7:00 prístrešie E. Uličná		
11. 3.	3. pôstna nedela	7:30 za požehnanie Cyrila a Alžbety Čechovcov	9:00	za farnosť
		10:30 50: Františka Grusová		
12. 3.	Pondelok			
13. 3.	Utorok	17:00 † Jozef Čech (výročná)		
14. 3.	Streda		17:00	za požehnanie rod. Emílie Humeňanskej
15. 3.	Štvrtok	7:00 vlastný úmysel		
16. 3.	Piatok	18:00 † Anna Hudáková	17:00	za živých členov Ružencového bratstva
17. 3.	Sobota	7:00 prístrešie T. Andrejkovičová		
18. 3.	4. pôstna nedela	7:30 za farnosť	9:00	za požehnanie kňaza Jozefa Bednárika
		10:30 † Helena Galdunová (výročná)		
19. 3.	sv. Jozef	18:00 za požehnanie rodiny Jozefa Gregu	17:00	† Jozef Hudák
20. 3.	Utorok	17:00 † Anna Čakurdová		
21. 3.	Streda		17:00	za požehnanie sr. AnnyMárie
22. 3.	Štvrtok	7:00 vlastný úmysel		
23. 3.	Piatok	18:00 † Milan Ruščák	17:00	† Žofia Jenčová (výročná)
24. 3.	Sobota	7:00 prístrešie Iskrová		
25. 3.	5. pôstna nedela	7:30 za farnosť	9:00	50: Milena Magdová
		10:30 70: Regína Magdová		
26. 3.	Zvestovanie Pána	7:00 prístrešie H. Kurucová		
		18:00 za požehnanie rodiny Petra Mihoka	17:00	50: Jozef Čigarský
27. 3.	Utorok	17:00 † Albín I., Ján a Mária M.		
28. 3.	Streda		17:00	prístrešie Humeňanská
29. 3.	Štvrtok	7:00 vlastný úmysel		
30. 3.	Piatok	18:00 + Štefan Papcun (výročná)	17:00	† Jozef, František, Jozef Galdunovci
31. 3.	Sobota	7:00 prístrešie T. Čechová		
1. 4.	Kvetná nedela	7:30 + Valent Čech	9:00	za farnosť
		10:30 za požehnanie rodiny Antona Čecha		

Prežime požehnané pôstne dni!

Odpust sv. Valentína v Krížovanoch
11. februára 2007

Kojnonia Ján Krstiteľ - oáza Košice ...

... osobné svedectvo

... príhovor o. Milana

... mali sme otvorené srdcia

... odchádzali sme naplnení radosťou

... aj duchovní otcovia

... a potom prechádzka

... do kostola Povýšenia sv. Kríža a kaplnky sv. Valentína

... nakoniec malé agapé

